

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΙΔΡΥΜΑ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΑΣ

«Θεωρία και Πράξη
τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης»

ΣΤ' ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
ΜΟΥΣΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΚΑΙ ΨΑΛΤΙΚΟ
Ἀθήνα, 21-24 Ὀκτωβρίου 2015

«Οἱ Τρεῖς Διδάσκαλοι:
Χρῦσανθος, Γρηγόριος, Χουρμούζιος
καὶ ἡ Νέα Μέθοδος.
200ῆ ἐπέτειος: 1814/15 – 2015»

ΑΝΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

HOLY SYNOD OF THE CHURCH OF GREECE
INSTITUTE OF BYZANTINE MUSICOLOGY

**"Theoria and Praxis of the
Psaltic Art"**

VI CONFERENCE
MUSICOLOGICAL - PSALTIC
Athens, 21-24 October 2015

**"The Three Teachers, Chrysanthos,
Gregorios and Chourmouzios
and the New Method
of Byzantine musical notation
—the bicentennial, 1814/15-2015**

C A L L   F O R   P A P E R S

Όργανωτική και έπιστημονική Έπιτροπή
Organizational & Program Committee

Γρηγόριος Θ. Στάθης, Όμότιμος Καθηγητής – Πρόεδρος
(**Gregorios Stathis, Emeritus Professor, Athens University**)
Άχιλλεύς Χαλδαιάκης, Άναπλ. Καθηγητής – Γραμματεὺς
(**Achilles Chaldeakis, Associate Professor, Athens University**)
Δημήτριος Μπαλαγεώργος, Έπικ. Καθηγητής
(**Demetrios Balageorgos, Assistant Professor, Athens University**)
Θωμάς Άποστολόπουλος, Έπικ. Καθηγητής
(**Thomas Apostolopoulos, Assistant Professor, Athens University**)
Φλώρα Κρητικου, Έπικ. Καθηγήτρια
(**Flora Kritikou, Assistant Professor, Athens University**)

Γραμματεία, Συντονιστική - Έκτελεστική
Secretariat, Coordinating Committee

Γρηγόριος Άναστασιου, Διδάκτωρ gr_anastasiou@yahoo.gr
(Gregorios Anastasiou, Ph. D.)
Σεβαστή Μαζέρα-Μάμαλη, Διδάκτωρ
(Sevasti Mazera-Mamali, Ph. D.)
Γεώργιος Σμάνης, Διδάκτωρ
(Georgios Smanis, Ph. D.)

Έπικοινωνία

Ταχ. διεύθυνση:
Άκαδημίας 95, 106 77 Άθήνα.

Contact

Mail address:
Academias 95, 106 77 Athens,
Greece

Τηλ./ Tel. & Fax **(+30)210 3843545**
Κιν. Τηλ./Mob. Tel. **(+30)6942576845**
Web site: **www.ibyzmusic.gr**
E-mail: **conference@ibyzmusic.gr**

Tὸ ἀνά τριετία συγκαλούμενο ἀπὸ τὸ Ἴδρυμα Βυζαντινῆς Μουσικολογίας, ΣΤ΄ Διεθνὲς Συνέδριο, Μουσικολογικὸ καὶ Ψαλτικὸ, μὲ τὸν γενικὸ τίτλο «Θεωρία καὶ Πράξι τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης», θὰ πραγματοποιηθεῖ τὸ τετραήμερο, Τετάρτη ἕως Σάββατο, 21-24 Ὀκτωβρίου 2015, στὴν Ἀθήνα. Τὸ φετινὸ, ἕκτο κατὰ σειρά, Συνέδριο συγκαλεῖται σὲ συνδιοργάνωση μὲ τὸ Τμῆμα Μουσικῶν Σπουδῶν τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

Τὸ φετινὸ Συνέδριο διατηρεῖ τὸν καθιερωμένο ἀπὸ τὰ προηγούμενα Συνέδρια διττὸ χαρακτήρα· ἐπιστημονικὸ-μουσικολογικὸ καὶ ψαλτικὸ-καλλιτεχνικὸ. Ὁ σχεδιασμὸς αὐτὸς χωράει ὅλους τοὺς ἐπιστήμονες καὶ ψάλτες-μουσικολόγους καὶ ὅλους τοὺς ψάλτες-καλλιτέχνες καὶ ἐπιτρέπει τὴν ἐπιλογή τεσσάρων-πέντε Χορῶν Ψαλτῶν ἀπ' τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ ἐξωτερικόν.

θεματολογία

Κάτω ἀπ' τὸν κεντρικὸ θεματικὸ ἄξονα **«Θεωρία καὶ Πράξι τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης»**, τὸ παρὸν συνέδριο θὰ ἔχει τὸ ἀκόλουθο θέμα ἐπετειακῆς πραγμάτευσης, ὅπως προαναγγέλθηκε ἤδη κατὰ τὴν λήξη τοῦ Ε΄ Συνεδρίου (Δεκεμβριος 2012): **«Οἱ Τρεῖς Διδάσκαλοι: Χρύσανθος, Γρηγόριος, Χουρμούζιος καὶ ἡ Νέα Μέθοδος. 200ῆ ἐπέτειος: 1814/1815 – 2015»**.

Καλοῦνται, λοιπόν, οἱ ἐπιστήμονες μουσικολόγοι καὶ οἱ μουσικολογοῦντες ψάλτες νὰ συμβάλουν στὴν ἀνάπτυξη τοῦ διαλόγου καὶ τὴν διασάφηση συγκεκριμένων ζητημάτων κατὰ τὶς ἀκόλουθες θεματικὲς πτυχές :

- Ἱστορία,
- Θεωρία & Σημειογραφία,
- Μελοδοποιία – Μορφολογία.

The VIth International Conference organized by the Institute of Byzantine Musicology will take place this year in Athens on 21-24 October 2015 with the usual main theme “The Theoria and Praxis of the Psaltic Art,” organized and executed in collaboration with the Department of Music of the National and Kapodistrian University of Athens. This sixth conference, following suit with the previous five, maintains its dual character emphasizing both musicological and psaltic/artistic aspects. This scheme allows for the call for papers inviting all scholars, chanters-musicologists and chanters-artists to participate, as well as the selection of four to five choirs from Greece and abroad.

theme

Under the fundamental theme «**Theoria and Praxis of the Psaltic Art**» the conference is organized with the title «**The Three Teachers, Chrysanthos, Gregorios and Chourmouziou and the New Method of Byzantine musical notation—the bicentennial, 1814/15-2015**».

Scholars, musicologists and chanters interested examining the theoretical and musicological topics are invited to contribute to the ongoing dialogue and clarification of issues regarding the thematic aspects of

- history,
- theory & notation,
- melopoeia.

ὀργάνωση – σχεδιασμός

Τὸ Συνέδριο θὰ πραγματοποιηθεῖ στὴν Ἀθήνα, στὸ κεντρικὸ κτήριο τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, κατὰ τὴν περίοδο 21-24 Ὀκτωβρίου 2015, σύμφωνα μὲ τὸν ἀκόλουθο γενικὸ σχεδιασμό:

Τετάρτη 21 Ὀκτωβρίου 2015

- βράδι: ἔναρξη - κεντρικὴ εἰσήγηση τοῦ Ὅμοτ. Καθηγητοῦ Γρηγορίου Θ. Στάθη – ψαλτικὴ ἐκδήλωση – δεξίωση

Πέμπτη 22 & Παρασκευή 23 Ὀκτωβρίου 2015

- πρωί: εἰδικὲς ἐπιστημονικὲς ἀνακοινώσεις
- ἀπόγευμα: εἰδικὲς ἐπιστημονικὲς ἀνακοινώσεις ἢ καὶ ὀλιγόλεπτες εἰσηγήσεις
- βράδι: ψαλτικὴ ἐκδήλωση (δυσὸ χοροὶ ψαλτῶν)

Σάββατο 24 Ὀκτωβρίου 2015

- πρωί: εἰδικὲς ἐπιστημονικὲς ἀνακοινώσεις
- μεσημέρι: συζήτηση στρογγυλῆς τραπέζης – λήξη τοῦ Συνεδρίου

πρόσκληση

Καλοῦνται οἱ ἐπιστήμονες - ἐρευνητὲς τῆς θεωρίας καὶ πράξεως τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης, -πανεπιστημιακοὶ δάσκαλοι, μουσικολόγοι καὶ ψάλτες-, ποὺ ἀσχολοῦνται μὲ κάποια πτυχὴ τοῦ θέματος τοῦ Συνεδρίου, νὰ συμμετάσχουν στὸ Συνέδριο.

συμμετοχὴ

Ἡ συμμετοχὴ ἀφορᾶ εἴτε στὴν παρουσίαση ἐπιστημονικῆς ἀνακοινώσεως, διάρκειας 20 λεπτῶν τῆς ὥρας, κατὰ τὶς πρωινὲς θεματικὲς ἐνότητες, εἴτε σὲ ὀλιγόλεπτη παρουσίαση, διάρκειας 10 λεπτῶν τῆς ὥρας κατὰ τὶς ἀπογευματινὲς θεματικὲς ἐνότητες.

organization and schedule

The conference will take place in the central University of Athens building in Athens from 21-24 October 2015 with the following schedule:

Wednesday, 21 October 2015

- Afternoon: commencement—key lecture delivered by Prof. Gregorios Stathis
- Evening: psaltic performance and reception

Thursday, 22 October and Friday, 23 October 2015

- Morning: individual scientific announcements
- Afternoon: short presentations
- Evening: psaltic performances

Saturday, 15 December 2015

- Morning: individual scientific announcements
- Noon: round-table session

invitation and call for papers

Scholars and researchers in the fields of the theory and practice of the Psaltic Art, university instructors, musicologists and chanters involved in any area of the conference's theme are invited to participate.

participation

Participation is possible either via the presentation of scientific announcements lasting 20 minutes during the morning sessions or short presentations lasting 10 minutes during the afternoon sessions. During the afternoon sessions the utilization of graphics, posters (i.e. photographs of manuscripts, tables of theoretical cla-

Κατὰ τὶς ἀπογευματινὲς συνεδριάσεις θὰ ὑπάρχει ἐπιπλέον ἡ δυνατότητα ἀναρτήσεως σχετικῶν πινάκων, δηλαδὴ φωτογραφιῶν σελίδων χειρογράφων – πινάκων θεωρητικῶν ζητημάτων – βιβλιογραφικῆς ἐνημερώσεως κ.ἄ. καθὼς καὶ παρουσιάσεως πρωτοτύπου ἡχητικῶν ὑλικῶν.

Καὶ βέβαια ζητεῖται συμμετοχὴ ψαλτῶν καὶ ἀκροατῶν, «πλῆθος τῶν μουσικῶν τε».

Γιὰ ὅλες τὶς περιπτώσεις συμμετοχῆς χρειάζεται νὰ ὑποβληθῆι στὴν Ὁργανωτικὴ Ἐπιτροπὴ μέχρι 30 Μαΐου 2015 δήλωση μὲ τὴν σαφῆ διατύπωση τοῦ θέματος τῆς ἀνακοινώσεως καὶ περίληψη μέχρι 300 λέξεις, στὴν ἐλληνικὴ ἢ ἀγγλικὴ γλῶσσα, εἴτε μέσῳ τοῦ **Easy Chair Conference System** <https://easychair.org/conferences/?conf=icmp2015> (προτείνεται) εἴτε μέσῳ ἠλεκτρονικοῦ ταχυδρομείου conference@ibzymusic.gr Οἱ προτάσεις συμμετοχῶν θὰ ἀξιολογηθοῦν μέχρι τὴν 31η Ἰουλίου ἀπὸ τὴν Ὁργανωτικὴν & Ἐπιστημονικὴν Ἐπιτροπὴν.

κόστος συμμετοχῆς

Τὸ κόστος συμμετοχῆς γιὰ κάθε ὁμιλητὴ ὀρίζεται στὰ 50 εὐρώ. Ἡ Ὁργανωτικὴ Ἐπιτροπὴ ἀδυνατεῖ νὰ καλύψει ὅποιαδήποτε περαιτέρω ἔξοδα, θὰ προτείνει ὅμως πιθανὲς ἐπιλογὲς διαμονῆς καὶ διατροφῆς σὲ εἰδικὲς γιὰ τοὺς συνέδρους τιμές.

τρόπος πληρωμῆς

Τὸ κόστος συμμετοχῆς θὰ καταβληθῆι σὲ τραπεζικὸ λογαριασμό, ὁ ὁποῖος θὰ σημειώνεται στὴν ἐπιστολὴ ἀποδοχῆς τῆς Ὁργανωτικῆς Ἐπιτροπῆς πρὸς τοὺς ὁμιλητές.

rification, bibliographical information, etc.) is possible. Furthermore, the participation of chanters and musicians as auditors, as well as any interested in participating in the discussion groups of the Conference is highly encouraged.

All types of participants must submit a registration application. Please state clearly the title of the proposed announcement, as well as the types of presentation materials that will be needed. The registration form must be received by the organizational committee by 30 May 2015 and may be submitted either online through [Easy Chair Conference System](https://easychair.org/conferences/?conf=icmp2015) <https://easychair.org/conferences/?conf=icmp2015> (strongly recommended) or via e-mail: conference@ibyzmusic.gr To propose a paper please submit an abstract in Greek or English to a maximum of three hundred words and attach a short biographical note or very select CV. Decisions will be announced by 31 July 2015 by the organizational and program committee.

Participation fee:

The conference participation fee is fifty euro per participant. The organization is unable to cover any expenses, but it may be able to help with finding accommodations at special rates.

Payment

Participation fees are transferred to the bank account, given in the notification email and approval letter.

(English translation by
Revrd. Dr. Konstantinos Terzopoulos)

12
In diebus illis quando exierit de templo

et dixerit ad discipulos suos

Ecce ego mitto ad vos prophetas et sapientes

et scribas et edificabo vobis synagoga et ecclesiam

et edificabo vobis ecclesiam et ecclesiam

et edificabo vobis ecclesiam et ecclesiam

et edificabo vobis ecclesiam et ecclesiam

et edificabo vobis ecclesiam et ecclesiam

et edificabo vobis ecclesiam et ecclesiam

et edificabo vobis ecclesiam et ecclesiam

et edificabo vobis ecclesiam et ecclesiam

et edificabo vobis ecclesiam et ecclesiam

et edificabo vobis ecclesiam et ecclesiam

et edificabo vobis ecclesiam et ecclesiam

et edificabo vobis ecclesiam et ecclesiam

et edificabo vobis ecclesiam et ecclesiam

et edificabo vobis ecclesiam et ecclesiam

et edificabo vobis ecclesiam et ecclesiam

et edificabo vobis ecclesiam et ecclesiam

et edificabo vobis ecclesiam et ecclesiam

et edificabo vobis ecclesiam et ecclesiam

et edificabo vobis ecclesiam et ecclesiam

et edificabo vobis ecclesiam et ecclesiam

et edificabo vobis ecclesiam et ecclesiam

et edificabo vobis ecclesiam et ecclesiam

et edificabo vobis ecclesiam et ecclesiam

et edificabo vobis ecclesiam et ecclesiam

et edificabo vobis ecclesiam et ecclesiam

et edificabo vobis ecclesiam et ecclesiam

et edificabo vobis ecclesiam et ecclesiam

et edificabo vobis ecclesiam et ecclesiam

et edificabo vobis ecclesiam et ecclesiam

et edificabo vobis ecclesiam et ecclesiam

et edificabo vobis ecclesiam et ecclesiam

et edificabo vobis ecclesiam et ecclesiam

et edificabo vobis ecclesiam et ecclesiam

et edificabo vobis ecclesiam et ecclesiam

et edificabo vobis ecclesiam et ecclesiam

et edificabo vobis ecclesiam et ecclesiam

et edificabo vobis ecclesiam et ecclesiam

et edificabo vobis ecclesiam et ecclesiam

et edificabo vobis ecclesiam et ecclesiam